

Waterschap Veluwe

Voorstel

Aan algemeen bestuur

25 november 2009

Portefeuillehouder G.J. van den Brandhof

Datum	11 november 2009	Onderwerp	Omgaan met duurzaamheid binnen Waterschap Veluwe
Opgemaakt door	Waterschap Veluwe	Nummer	186495
Beleidsproduct	Eigen Plannen	Code	

1 Beslispunten

Instemmen met deze notitie over hoe Waterschap Veluwe duurzame ontwikkeling vorm geeft en akkoord te gaan met een jaarlijkse voortgangsrapportage in de jaarrekening.

2 Inleiding

2.1 Aanleiding

'Duurzame ontwikkeling' is het kernbegrip in het rapport 'Our Common Future', dat in 1987 werd uitgebracht door de VN- Commissie Brundtland. De term is verder actueel geworden na de conferentie voor milieu en ontwikkeling van de Verenigde Naties (VN) in 1992 in Rio de Janeiro. De lidstaten hebben daar afgesproken te streven naar duurzame ontwikkeling. Op dit moment is het niet meer de vraag of het waterschap hieraan mee gaat doen; het is maatschappelijk gezien een randvoorwaarde.

Duurzame ontwikkeling is *'de ontwikkeling die aansluit op de behoeften van het heden zonder het vermogen van toekomstige generaties om in hun eigen behoeften te voorzien in gevaar te brengen'*, aldus de definitie van de VN- commissie Brundtland uit 1987.

Binnen organisaties wordt duurzame ontwikkeling vaak vertaald in Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO) en dit wordt verder uitgewerkt in de prestaties die een organisatie levert t.a.v. People (mens/maatschappij), Planet (milieu/klimaat) en Profit (kosten). Ook Waterschap Veluwe is hier reeds geruime tijd mee bezig binnen verschillende werkprocessen.

2.2 Opdrachtomschrijving/doelstelling

Een beknopte beleidsnotitie waarin de ambitie en het gedrag van Waterschap Veluwe t.a.v. duurzame ontwikkeling/MVO wordt beschreven.

**Samenwerken
aan
water**

Waterschap Veluwe

3 Kader/uitgangspunten/vertrekpunten

Zoals bij de inleiding reeds aangegeven is MVO geen keuze, maar een randvoorwaarde. Op landelijk niveau zijn hierover ook diverse afspraken gemaakt (bv. bij duurzaam inkopen).

Visie 2015

In de Visie 2015 van Waterschap Veluwe staat: *“Waterschap Veluwe levert als waterautoriteit met zijn ankers in de streek een bijdrage aan een samenleving waarin we op een veilige en duurzame manier met water leven, rekening houdend met een veranderend klimaat”*.

Ontwerp- Bestuursprogramma 2009-2012

Het bestuursprogramma heeft als subtitel meegekregen: “Duurzaam – Realistisch”. Een uitgangspunt is ‘Duurzaamheid en (kosten)effectiviteit als grondhouding’. Het begrip duurzaam komt in dit programma nadrukkelijk terug bij de uitwerking van de onderwerpen watersysteem, waterketen en duurzame inkoop.

INK

In het kader van integrale besturing en het werken aan kwaliteit, conform INK, heeft het waterschap de Visie 2015 inmiddels doorvertaald via ‘Strategisch Doel’ en ‘Kritische Succesfactor’ naar ‘Prestatie-indicator’. Deze indicatoren moeten de meetpunten gaan vormen op basis waarvan de voortgang van het realiseren van de Visie 2015 gevolgd kan worden. Twee van de tien prestatie-indicatoren die in 2009 worden uitgewerkt zijn ‘duurzame inkoop’ en ‘duurzame innovaties’.

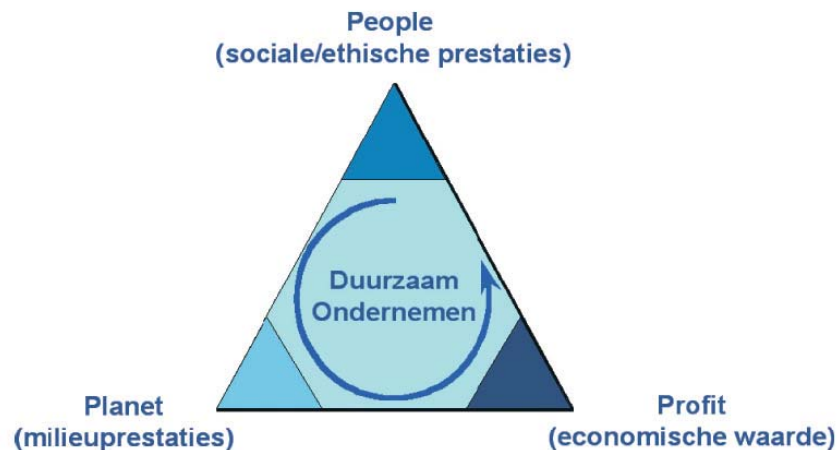
De overige acht prestatie-indicatoren zijn: ‘omgevingskaart’, ‘samenwerken met strategische partners’, ‘potentieel bij medewerkers’, ‘trots’, ‘goede secundaire arbeidsvoorwaarden’, ‘telefonische bereikbaarheid’, ‘afhandeling externe klantvraag’ en ‘gegevensbeheer’.

4 MVO- thema’s bij Waterschap Veluwe

4.1 De 3 P’s

Het bestuur van Waterschap Veluwe ziet MVO als een belangrijke toetssteen bij de uitvoering van zijn taken. Dit betekent dat er bij het opstellen van beleid en de uitvoering van de taken en werkzaamheden op elk niveau in de organisatie een balans moet worden gevonden tussen gevolgen voor de mens (people), de maatschappij (planet) en de kosten (profit).

Waterschap Veluwe

4.2 People

In de Visie 2015 is het als volgt geformuleerd: 'Waterschap Veluwe richt zich op de samenleving en levert daaraan toegevoegde waarde. Het waterschap wil een transparante, open en op de samenleving gerichte organisatie zijn. Het motto wordt: "Wij doen het samen met u"'. In ons doen en laten uit zich dat onder andere in het betrekken van ingelanden bij planontwikkeling, uit de aandacht voor de 'Brede Kijk' (bv. recreatief medegebruik en aandacht voor cultuurhistorie), uit de aandacht voor integriteit en uit een professionele afhandeling klachten en meldingen.

Richting de eigen medewerkers staat in de Visie 2015: 'Waterschap Veluwe zal zich inspannen om als goed werkgever de juiste medewerkers aan te trekken en te behouden om stabiliteit in het personeelsbestand te houden. Aan permanente scholing wordt de nodige aandacht gegeven.' Een belangrijke meetlat hierbij is het tweejaarlijkse medewerkers tevredenheidsonderzoek wat dit jaar voor de derde keer binnen het waterschap is uitgevoerd. In 2009 scoorde Waterschap Veluwe op de 'algemene tevredenheid' hoger dan het landelijk gemiddelde. Om het 'binden en boeien' van medewerkers aan de organisatie te houden c.q. te versterken worden dit jaar 3 prestatie-indicatoren ontwikkeld: secundaire arbeidsvoorwaarden, potentieel beoordeling en trots. Wij zijn van mening dat wij trots mogen zijn op deze organisatie en ons werk. Jaarlijks zal de 'Trots- award' worden uitgereikt.

4.3 Planet

Politiek en samenleving verwachten bij de uitvoering van het nationale klimaatbeleid een voorbeeldfunctie van alle overheden. Het waterschap heeft als regionale waterbeheerder de taak om het beleid aan te passen aan de veranderingen in het klimaat

Datum 11 november 2009
Onderwerp Omgaan met duurzaamheid binnen Waterschap Veluwe
Blad 4 van 7

Waterschap Veluwe

(klimaatadaptatie) en acties te ondernemen om de klimaatverandering te beperken.
(klimaatmitigatie)

Klimaatadaptatie

Waterschap Veluwe kiest ervoor maatregelen die nodig zijn als gevolg van extreme neerslag of watertekort niet naar de toekomst te verschuiven (Visie 2015). Het waterschap gaat zich inzetten voor robuuste watersystemen die goed blijven functioneren bij de verwachte klimaatverandering.

Met gemeenten zal gesproken worden over het afkoppelen van verhard oppervlak en het minimaliseren van overstorten. Dit is ook een belangrijk thema uit het ontwerp-bestuursaccord.

Klimaatmitigatie

Waterschap Veluwe streeft naar een klimaatneutrale bedrijfsvoering (Visie 2015).

Doelstelling is om minder (fossiele) energie te verbruiken en/of uitstoot van CO₂ te verminderen. De rwzi's zijn goed voor het merendeel van het energieverbruik van het waterschap, zodat het logisch is om hier vooral aan te werken.

Een van de pijlers hiervoor is het convenant 'Meerjarenafspraken energie-efficiency 2001-2020' (MJA-3) dat getekend is door de waterschappen met het Rijk. Daarin is toegezegd dat de waterschappen tot en met 2020 een energiereductie van gemiddeld 2 % per jaar zullen realiseren (totaal 30 %). Een andere pijler vormt de productie van energie (elektriciteit en warmte) uit zuiveringsslib en afvalstromen. Voor afvalwaterzuivering wordt gestreefd naar een elektriciteitsproductie die gelijk is aan het verbruik van de rioolwaterzuiveringsinstallaties. Voor de overtollige warmte zal gezocht worden naar een afzetmarkt zoals het waterschap op dit moment reeds bijdraagt aan de verwarming van de wijk Zuidbroek in Apeldoorn.

Duurzame bedrijfsvoering

Bij duurzame bedrijfsvoering gaat het om de mate waarin het milieu belast wordt door de bedrijfsactiviteiten te beperken. *Het waterschap streeft naar efficiënte en duurzame oplossingen bij de uitvoering van zijn taken (Visie 2015).* Voor het realiseren van deze doelstelling zijn er beleidskeuzes gemaakt en worden die uitgevoerd m.b.t. inkoop, bouwen, terreinbeheer, mobiliteit en innovatie. Voor wat betreft inkoop is landelijk afgesproken om in 2010 ten minste 50% van het inkoopvolume duurzaam in te kopen. In het bestuursprogramma van Waterschap Veluwe is opgenomen om het percentage duurzaam inkopen verder uit te breiden tot 75% in 2011 en 80% in 2012.

Waterschap Veluwe

4.4 Profit

In de Visie 2015 is hierover opgenomen: *‘Waterschap Veluwe geeft er blijk van, dat het zich bewust is van de maatschappelijke vraag naar transparantie en efficiency, zakelijk en kostenbewust werken. Het waterschap dient als overheid verantwoord om te gaan met het belastinggeld. Over de besteding legt het verantwoording af. Wij werken tegen de laagst maatschappelijke kosten.’* Dit kostenbewustzijn speelt binnen Waterschap Veluwe een nadrukkelijke rol bij afwegingen bij onze plannen en onze activiteiten. Via Marap's, Burap's en jaarrekening wordt hier ook verantwoording over afgelegd.

Waterschapskennis is opgebouwd met maatschappelijk geld en dient zo goed mogelijk ingezet te worden voor de maatschappij. Intern wordt informatie, kennis en ervaring overgedragen aan nieuwe medewerkers en extern wordt zo mogelijk kennis actief uitgedragen aan derden. Bijvoorbeeld richting gemeenten (samenwerking), richting scholen (educatie) en richting buitenland (sanitatieprojecten ontwikkelingslanden).

5 Conclusie

Voor Waterschap Veluwe is duurzame ontwikkeling een belangrijk thema wat bij verschillende, individuele activiteiten reeds geruime tijd als criterium wordt meegewogen. Het maakt ook onderdeel uit van de Visie 2015. Deze visie wordt in het kader van INK dit jaar uitgewerkt in tien relevante prestatie-indicatoren, waardoor het structureel zichtbaar gemaakt en geborgd wordt. Het is gewenst om in deze richting door te gaan.

Over de voortgang t.a.v. duurzame ontwikkeling/MVO zal voortaan gerapporteerd worden in de jaarrekening.

Reeds in 2007 is er een MVO scan uitgevoerd bij 10 waterschappen, waaronder Waterschap Veluwe. De MVO scan is uitgevoerd op de thema's: betrouwbaarheid, transparantie, arbeidsparticipatie, arbeidsveiligheid, duurzame bedrijfsvoering, maatschappelijke betrokkenheid, waterschapskennis, financiering en tariefontwikkeling. De resultaten zijn toen gepresenteerd in specifieke kwaliteiten op het gebied van MVO en in onderdelen die ten opzichte van andere partijen of landelijke uitgangspunten achterblijven. De specifieke kwaliteiten van Waterschap Veluwe zijn: het hebben van kwaliteitmanagementsystemen, een geïmplementeerd integriteitbeleid, veel stagairs en jonge mensen in dienst, een laag ziekteverzuim, een hoge energieproductie en duurzaam bouwen is opgenomen in de standaard bestekken.

Onderdelen waarop we achterblijven waren: de leer- en evaluatiecyclus in de klachtenafhandeling, uitvoeren van het investeringsbeleid, het meten van effecten van investeringen, geen vrouwen in managementposities, duurzaam inkopen, kennismanagement en het uitvoeren van de maatschappelijke kosten en baten analyse.

Datum 11 november 2009
Onderwerp Omgaan met duurzaamheid binnen Waterschap Veluwe
Blad 6 van 7

Waterschap Veluwe

6 Standpunt commissie F.B.A.

De commissie F.B.A.. adviseert conform voorstel.

7 Voorstel

Instemmen met deze notitie over hoe Waterschap Veluwe duurzame ontwikkeling vorm geeft en akkoord te gaan met een jaarlijkse voortgangsrapportage in de jaarrekening.

Het college van dijkgraaf en heemraden.

Datum 11 november 2009
Onderwerp Omgaan met duurzaamheid binnen Waterschap Veluwe
Blad 7 van 7

Waterschap Veluwe

Bijlage met concrete voorbeelden:

Onderstaand zijn ter illustratie een aantal voorbeelden opgenomen waar Waterschap Veluwe nu reeds mee bezig is t.a.v. duurzaamheid c.q. Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen.

People:

- Stimuleren van fietsen (trappers);
- Stimuleren dienstreizen met openbaar vervoer;
- Dienstauto's;
- Arbo- managementsysteem sector Waterzuivering (OHSAS 18001);

Planet:

- Waterschapshuis heeft het energielabel A (zeer energie zuinig);
- Inkoop energie 100 % groene stroom;
- Eigen stroomopwekking;
- MJA3 – Waterschappen verminderen energieverbruik met 2 %/jaar;
- Gebruik biologische oliën;
- Gebruik effluent als warmtebron in kantoor waterschap;
- Senter/ Novem bepalingen opgenomen in bestekken;
- Afzet maaisel in de landbouw;
- Inrichting robuuste watersystemen;
- Natuurherstel (GGOR, EHS);
- Energie opwekken bij Hezenbergerstuw;
- Stimuleren afkoppelen;
- Bestuursprogramma is ambitieuzer dan landelijk afgesproken t.a.v. duurzame inkoop;
- FSC- convenant;
- Convenant duurzaam bouwen;

Profit:

- Overcapaciteit rwzi's inzetten voor andere vloeibare afvalstromen;
- Verwarming wijk Zuidbroek;